

Mobila arbetsmaskiner

INTRODUKTIONSUTBILDNING

- **Plan för introduktionsutbildning**
- **Kommentarer**
- **Bedömningsprotokoll**

Avseende

.....

namn

BYN

BYGGNADSINDUSTRINS YRKESNÄMND

Inledning

Under vissa förutsättningar kan företag själva vidareutbilda maskinförare till att föra annan maskin än den han/hon har yrkesbevis för.

Detta kan ske via s k introduktionsutbildning.

Byggnadsindustrins Yrkesnämnd (BYN) har fastställt plan för utbildningen (se nästa sida).

Sammanfattning av utbildningsplan för introduktionsutbildning

Anläggningsmaskiner och kranar

- A. Arbetsgivaren sak förvissa sig om att föraren har gällande yrkesbevis. Om förare ska övergå till maskin inom samma familj för vilken han saknar utbildning krävs särskild introduktion.
- B. Innan introduktionsutbildningen påbörjas ska BYN regionen informeras.
- C. Genomförandeplan sidan x till x ska följas för sådan introduktion. Aktuella instruktionsböcker, produktbeskrivningar, anvisningar, särskilda föreskrifter etc. för aktuell maskin används som dokument.

Introduktionen är ett generellt hjälpmedel. Beroende på typ av maskin eller kran kan strukturplanen behöva anpassas till dennes respektive förutsättning/användningsområde.

Introduktionen genomförs på följande sätt:

1. Presentation av maskinen
2. Genomgång av aktuell dokumentation samt demonstration och övningskörning
3. På lämpligt sätt förvissa sig om att föraren erhållit kunskaper enligt genomförandeplanen

STRUKTURPLAN

1. Maskintyp
  2. Beskrivning
  3. Användningsområde
  4. Prestanda
  5. Manövrering/Övningskörning
  6. Tillbehör
  7. Skyddsanordningar
  8. Skötsel
  9. Kontrollfrågor. Körning, punkt 1-8
  10. Föreskrifter
  11. Körning/Uppställning
  12. Transport
  13. Besiktning/Egenkontroll
  14. Åtgärder före användning
  15. Driftkontroll/Tillsyn
  16. Åtgärder efter användning
  17. Signaler/Skyltning
  18. Personskydd/Ergonomi
  19. Kontrollfrågor. Körning, punkt 10-18
- D. Företag som inte själv vill genomföra introduktionsutbildningen kan uppdra åt av BYN godkänd utbildningsgivare att svara för detta.
  - E. Genomförandet av introduktionsutbildningen genom av BYN godkänd utbildningsgivares försorg dokumenteras och meddelas BYN regionen.

Protokoll för introduktionsutbildning

Behörighet

Innan du fortsätter din planering ska du förvissa dig om att föraren innehar yrkesbevis för aktuell maskin

Att	.....
Namn	Personnummer

har giltigt yrkesbevis enligt gällande kollektivavtal.

Avseende följande maskin/maskiner:

.....

.....

Och genomgått utbildning vid:	Gymnasieskola	[ ]
	Godkänd Utbildningsgivare	[ ]
	Kompetensprov	[ ]
	Annat sätt	[ ]

Intygas.....	.....
Ort	Datum

.....

Namn

.....

Befattning

Anmälan

Anmälan om introduktionsutbildning ska ske till BYN region innan utbildningen påbörjas.
För adresser se www.byn.se.

Introduktionsutbildningen har anmälts till BYN region i:

.....län .....

Datum

.....

Kontaktperson BYN region

Maskin

Det är viktigt att du noggrant anger maskinslag, redskap och utrustning. Till exempel lastmaskin med kranarm (materialhanteringsarm).

Introduktionen avser följande maskinslag, redskap och utrustning;

.....

.....

.....

Hjälpmedel/Dokumentation

Strukturplanen är ett generellt hjälpmedel som kan användas för att strukturera introduktion för i princip alla typer av maskiner.

Det viktigaste hjälpmedlet är dock instruktionsboken som finns för maskinen.

Börja med att jämföra bokens innehållsförteckning med planen som nämns ovan. Sannolikt finner du att instruktionsboken rymmer åtskilligt mer, vilket innebär att du kan följa den.

OBS

Strukturplanen lägger stor vikt vid olika säkerhetsaspekter. Du kan alltså behöva komplettera instruktionsboken i dess avseende med särskilda bestämmelser från exempelvis Räddningsverk eller Arbetsmiljöverket.

Vid introduktionen har, utöver instruktionsboken för maskinen, följande hjälpmedel använts:

.....

.....

.....

.....

Genomförande

Introduktionen kan genomföras i etapper eller sammanhållen.

1. Innan körning

Förbered kontrollfrågor i varje avsnitt.

Du kan då lätt förvissa dig om att föraren förstår. Låt föraren ta del av dokumentationen.

Genom att varva presentation, genomgång av dokumentationen liksom tillfälle att bekanta sig med maskinen kan du hela tiden förvissa dig om att föraren förstår och kan de olika avsnitten.

Strukturplan	Genomgått
1. Maskintyp	[ ]
2. Beskrivning	[ ]
3. Användningsområde	[ ]
4. Prestanda	[ ]
5. Manövrering/Övningskörning	[ ]
6. Tillbehör	[ ]
7. Skyddsanordningar	[ ]
8. Skötsel	[ ]
9. Kontrollfrågor, Körning, punkt 1-8	[ ]
10. Föreskrifter	[ ]
11. Körning/Uppställning	[ ]
12. Transport	[ ]
13. Besiktning/egenkontroll	[ ]
14. Åtgärder efter användning	[ ]
15. Driftkontroll/tillsyn	[ ]
16. Åtgärder efter användning	[ ]
17. Signaler/skyltning	[ ]
18. Personskydd. Ergonomi	[ ]
19. Kontrollfrågor, Körning, punkt 10-18	[ ]
OBS! Punkt 19 körning sker, och bedöms, i följande avsnitt 2 och 3	
Ovanstående punkter genomgångna	
Ort	Datum
.....	.....
Namn	Befattning

Körning

Syfte med introduktion är att ge förare behörighet att arbeta med ny maskin inom respektive maskingrupp, se målbeskrivningsstrukturen.

Din uppgift är att godkänna körningen och att den är yrkesmässig och säker.

Kommentarer

- Någon tidsättning av introduktionen har inte gjorts. Det handlar om att introducera kunnig förare med yrkesbevis inom aktuell maskinfamilj.

OBS!

Efter genomförd introduktion ska detta dokument skickas till BYN regionalt.

Ta alltid kontakt med BYN regionen när du har frågor.

För adresser och telefon nummer se: www.byn.se

2. Körning Mobila anläggningsmaskiner

Lasta massor på transportfordon	Genomfört
• Placering eget fordon i förhållande till transportfordon	[ ]
• Placering last på transportfordon	[ ]
Schakt rörgrav/grund	
• Förmåga hålla riktning	[ ]
• Förmåga hålla höjd och jämn botten	[ ]
• Placering massor och bedömning rasvinkel	[ ]
Planering, dikning, släntning m m.	
• Förmåga följa angiven höjd och riktning	[ ]
• Mottagning och planering av massor	[ ]
• Underhållshyvlning	[ ]
Lastning/Lossning	
• Precisionsmanövrering	[ ]
• Försiktighet och godsvård	[ ]
• Vid körning med kranarm beaktas särskilt:	
○ Koppling last	[ ]
○ Signalering	[ ]
○ Teckengivning	[ ]
Skydds- och säkerhetskontroll efter redskapsbyte	[ ]
Helhetsintryck	
• Samspel förare – maskin	[ ]
• Förmåga att bedöma arbetsuppgift/Snabbt komma igång	[ ]
• Säkerhets agerande	[ ]
Ovanstående punkter genomgångna:	
..... Ort	..... Datum
..... Namn	..... Befattning

3. Körning Mobila maskiner kranar

Signal och tecken	Genomfört
<ul style="list-style-type: none"> • Signalschema	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Teckengivning	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Radiodirigering	[ ]
Lastning och längning	
<ul style="list-style-type: none"> • Volymvikt, maxlast	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Förekommande lyftredskap och hjälpmedel	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Olika lyftvinklars påverkan	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Rätt längningsteknik	[ ]
Montering - demontering	
<ul style="list-style-type: none"> • Mobil kran	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Stationär kran	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Spårbunden kran	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Betongpump	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Redskap (bomförlängningar, koppling rör m m)	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Säkerhets- och teknikkrav	[ ]
På arbetsplatsen	
<ul style="list-style-type: none"> • Uppställning av maskin	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Precision hämtning/avlämning	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Förmåga att arbeta via dirigering.	[ ]
Skydds- och säkerhetskontroll efter redskapsbyte	[ ]
Helhetsintryck	
<ul style="list-style-type: none"> • Samspel förare – maskin	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Förmåga att bedöma arbetsuppgift/Snabbt komma igång	[ ]
<ul style="list-style-type: none"> • Säkerhets agerande	[ ]
OBS! Vid arbete med mobilkran/betongpump uppmärksammas speciellt underlagets Beskaffenhet och maskinens uppställning	
Ovanstående punkter genomgångna:	
.....	.....
Ort	Datum
.....	.....
Namn	Befattning

BYN

BYGGNADSINDUSTRINS YRKESNÄMND

**Genensamt organ för Sveriges Byggindustrier,
Svenska Byggnadsarbetareförbundet, SEKO och Maskinentreprenörerna**

Postadress: BYN, Box 4028 171 04 SOLNA

Besöksadress: Vretenvägen 9, 4 tr

www.byn.se